

MEMÒRIA D'ACTIVITATS
OBSERVATORI DEL DEUTE EN LA
GLOBALITZACIÓ
2012

ÍNDEX

1. QUÈ HEM FET AL 2012 A L'ODG?	3
1.1 Anticooperació financera.....	3
1.1.1 Finances responsables	3
1.1.2 Defensa activa de les polítiques públiques de cooperació al desenvolupament	4
1.1.3 Deute del Nord	4
1.2. Anticooperació ambiental, ecologia política i mapatge de conflictes.....	5
1.2.1 Anticooperació espanyola en la Amazònia	5
1.2.2 Mapatge de conflictes socioambientals.....	6
1.2.3 Anticooperació pesquera	8
1.2.4 Impacte de la societat catalana sobre la biodiversitat global.....	9
1.2.5 Economia verda i activitats al voltant de Rio+20.....	9
1.3. Bancs, transnacionals espanyoles i drets humans.....	10
1.4. Interferències	12
1.5 Activitats amb les campanyes	13
1.5.1 Campanya "Qui deu a Qui"?	13
1.5.2 Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute	14
1.5.3 BBVA sense Armes.....	15
1.5.4 Col·lectiu RETS.....	15
2. QUIN IMPACTE HA TINGUT LA FEINA DE L'ODG?	16
3. ANNEXOS	18
Annex I. Seminaris i cursos de formació ODG	18
Annex II. Xerrades i activitats de formació	19
Annex III. Articles	24
Annex IV. Aparicions als mitjans de comunicació.....	25

1. QUÈ HEM FET AL 2012 A L'ODG?

1.1 Anticooperació financera

Al 2012, en el context d'aprofundiment de la crisi econòmica global, l'ODG va avançar encara més en l'àrea de la investigació i la denúncia entorn de la dimensió financera de l'anticooperació. D'aquesta manera, desenvolupem les activitats al voltant de dos àmbits principals: les finances responsables i el deute del Nord.

1.1.1 Finances responsables

Enguany l'ODG ha continuat treballant la temàtica de les finances responsables amb el programa **"Cap a un consens dels agents de cooperació sobre les finances per al desenvolupament. Perspectives i alternatives d'un finançament més responsable, sobirà i democràtic"**.

S'ha mantingut el seguiment dels debats sobre les temàtiques que envolten les finances responsables tant a nivell internacional com estatal i local. Les finances responsables són aquells mecanismes financers que tenen un impacte positiu sobre les poblacions que les reben. S'ha fet un seguiment prou exhaustiu d'informes publicats per entitats i institucions a nivell europeu i global, s'ha participat de teleconferències i debats a través d'Internet de forma periòdica, i s'ha prioritzat estendre aquests debats i el coneixement adquirit en l'àmbit local, a través de la participació en trobades, conferències i xerrades organitzades per entitats a nivell estatal, nacional i local.

S'han realitzat 8 documents sobre "Anticooperació Financera", "Mercats derivats", "Empresa i AOD", "Crèdit i desenvolupament", "ID i desenvolupament Humà", "Suport públic a la internacionalització de la Empresa" i "Finançament pel canvi climàtic". Un aspecte molt destacable és el procés d'assessorament i avaluació de gènere dels documents, que ha dotat els documents elaborats d'una visió de gènere a nivell transversal. Aquest procés també ha afavorit un aprenentatge, dels tècnics investigadors i col·laboradors de l'ODG, d'eines per treballar amb una visió de gènere, el que esperem que tingui també impacte en el disseny i execució de futures activitats, especialment en l'elaboració d'un document de consens amb altres entitats. S'ha seguit endavant amb les activitats de difusió i comunicació, publicant una quinzena d'articles a mitjans aliens a l'ODG, tant impresos com per Internet. També podem destacar la feina feta amb l'objectiu de traslladar als diferents actors de les finances responsables els debats i les anàlisis que ens estan portant a repensar-les. En aquest àmbit podem destacar la participació de l'ODG en els següents actes:

La cooperació financera a Espanya. Cap a un nou paradigma de desenvolupament?

L'ODG ha realitzat aquesta recerca, per a la [Plataforma 2015 y más](#) i la [Coordinadora de ONGD-España](#), amb l'objectiu de reflexionar i aprofundir en el coneixement sobre l'estat de la cooperació financera al nostre país, en el marc de la posada en marxa del Fons de Promoció per al Desenvolupament (FONPRODE).

Què és la cooperació financera per al desenvolupament? Com s'executa? Després de la reforma legal, al 2011, a Espanya hi ha un instrument, el FONPRODE, que cada vegada representa un volum major d'Ajuda Oficial al Desenvolupament, al 2011 fins a un 15%. Un instrument que en part no genera dèficit públic perquè té caràcter reemborsable, la qual cosa

Observatori del Deute en la Globalització

pot ser un incentiu en temps de crisi, però és eficaç per lluitar contra la pobresa? Qui són els principals beneficiaris? A totes aquestes preguntes s'intenten donar resposta en aquesta recerca.

1.1.2 Defensa activa de les polítiques públiques de cooperació al desenvolupament

Durant el 2012, amb l'excusa de la crisi econòmica, s'ha desencadenat el desmantellament de les polítiques públiques de cooperació, les quals han quedat reduïdes al nostre país a la seva mínima expressió. En aquesta direcció, s'han començat a introduir visions que prioritzen l'empresa privada amb afany de lucre com a actor de cooperació, i s'ha perdut en molts casos, com ara en l'Agència Catalana de Cooperació per al Desenvolupament, el treball acumulat en els darrers anys, així com el fil de continuïtat en molts temes com ara l'aplicació del principi de coherència de polítiques per al desenvolupament. Com a conseqüència d'aquests fets l'ODG ha volgut aprofundir en l'anàlisi de pertinència i coherència d'aquesta opció, com també ha estat activa en oposar-se frontalment a aquest desmantellament sistemàtic per part dels governs. L'ODG ha format part de la Junta de la Federació Catalana d'ONGD a través d'una de les dues vocalies de seguiment de polítiques, tot i posant en marxa iniciatives crítiques contra aquest desmantellament. També, i a través de la plataforma Agora Nord-Sud, s'han aconseguit determinats posicionaments del sector al voltant del procés de privatització i desmantellament de la cooperació Nord-Sud.

En aquesta àrea cal destacar la publicació als mitjans de comunicació d'alguns articles destacats com:

- Asur, Cooperació, Enginyeria sense Fronteres, Entrepobles, Justícia i Pau, Medicus Mundi Catalunya, Observatori del Deute en la Globalització, Veterinaris sense Fronteres, la Xarxa de Consum Solidari, Setem y Acsur, "Colapso de la cooperació catalana", *El País*, 29 de juny del 2012.

http://ccaa.elpais.com/ccaa/2012/06/28/catalunya/1340913534_460809.html

1.1.3 Deute del Nord

La conjuntura estatal i internacional, marcada per l'aplicació dels mecanismes dictats per les institucions internacionals als països endeutats del Nord, ha condicionat l'aprofundiment del treball de l'ODG en aquesta àrea, que ha adquirit força actualitat.

Els darrers esdeveniments econòmics i polítics estan succeint a una velocitat vertiginosa durant el 2012. L'enderrocament del governs de Grècia i d'Itàlia, el col·lapse bancari a l'Estat espanyol, el rescat econòmic a la banca... han fet que el seguiment del deute als països del Nord i especialment a l'Estat espanyol hagi estat cabdal.

Principalment des del rescat bancari aprovat al juny del 2012, quan la Unió Europea va donar llum verda a una línia de crèdit de fins a 100.000 milions d'euros per a recapitalitzar la banca espanyola. Les condicions del rescat estan detallades en el Memoràndum d'Entesa (Memorandum of Understanding o MoU), negociat entre el Govern espanyol i l'Eurogrup, i que no ha passat ni pel Parlament espanyol. El MoU estableix, entre d'altres, la condició de reformar el sistema financer, que es va plasmar en la reforma aprovada pel Govern el passat 13 de setembre i en la creació del 'banc dolent', SAREB.

Alguns dels principals articles que han tractat aquest tema han estat:

- Gómez-Olivé i Casas, Dani "A Grècia ens juguem el futur", *Diagonal, La Directa i Rebelión*, febrer del 2012, <http://www.rebelion.org/noticia.php?id=145077>
- Gómez-Olivé i Casas, Dani "¿Quién controla el agujero de la deuda privada española?", REC i CADTM, juny del 2012, http://www.revistaeconomicacritica.org/sites/default/files/revistas/n13/7_REC13_Nota_D_Gomez.pdf <http://cadtm.org/Quien-controla-el-agujero-de-la>
- Fresnillo, Iolanda i Gómez-Olivé, Dani "Auditoría ciudadana frente a la tiranía de la deuda", *Entrepobles* nº 57, primavera del 2012, http://www.entrepueblos.org/photos/publicacions/publicationF_4fbd3d26ca66a-catala57.pdf

1.2. Anticooperació ambiental, ecologia política i mapatge de conflictes

1.2.1 Anticooperació espanyola a l'Amazònia

Informe *Mega-hidroelèctriques d'IIRSA, empobriment i pèrdua de biodiversitat a l'Amazònia*

L'informe "**Mega-hidroelèctriques d'IIRSA, empobriment i pèrdua de biodiversitat a l'Amazònia**" fa referència a una investigació realitzada per l'ODG sobre els conflictes socioambientals generats en els territoris dels pobles indígenes, comunitats camperoles i pesqueres, i en àrees molt importants en biodiversitat a l'Amazònia (Brasil i Bolívia) per grans projectes d'infraestructures vinculats a l'extracció i el transport de matèries primeres cap a Europa. Per elaborar-lo, es va realitzar un treball de camp l'any 2011 en les àrees afectades per les preses hidroelèctriques de Santo Antonio i de Jirau, a l'Amazònia brasilera i boliviana, que s'emmarquen en un dels megaprojectes més conflictius de la Iniciativa per a la Integració de la Infraestructura Regional Sud-americana (IIRSA). La identificació d'aquest cas d'estudi es va realitzar gràcies a un estudi anterior elaborat per l'ODG al 2010. La novetat d'aquest informe és que inclou una actualització realitzada a partir dels canvis substancials que ha tingut IIRSA i la seva integració al Consell Sud-americà d'Infraestructura i Planejament (COSIPLAN), creat per la Unió de Nacions Sud-americanes (UNASUR). Des de l'ODG es constata que resulta difícil separar l'empobriment a l'Amèrica del Sud, així com la pèrdua de biodiversitat, de la implementació dels grans projectes d'infraestructures.

És important assenyalar també que la nostra organització busca apuntar les interferències negatives que té el model de producció i consum vigent a Europa sobre els països més empobrits, per buscar el reconeixement de la responsabilitat exterior de la nostra economia. Així, l'elecció d'aquest cas d'estudi es vincula a la participació en els megaprojectes mencionats del Banco Santander i de l'empresa espanyola Abengoa. L'informe serà maquetat el 2013.

Interferències Unió Europea - Amèrica Llatina i el Carib. Associació birregional o Anticooperació?

La major part de comunicats oficials, tant dels països de la Unió Europea (UE) com de l'Amèrica Llatina i el Carib (ALC), manifesten una intensa cooperació birregional (comercial, financera, cultural, ambiental, migratòria, militar, etc.). No obstant això, un nombre creixent d'organitzacions civils i de xarxes d'ambdós costats de l'Atlàntic denuncien el paper devastador que està tenint la Unió Europea i els seus països membres respecte als pobles i a la biodiversitat de la regió. L'objectiu d'aquest informe és avaluar quin és el balanç en les relacions UE-ALC des de la perspectiva de com interfereixen en el "bon viure" dels pobles empobrits. Es valora l'actual procés d'integració birregional des de l'òptica de la justícia social i ambiental global. L'informe considera l'anticooperació europea a l'Amèrica Llatina des de punts de vista com els dels requeriments metabòlics europeus en matèries primeres energètiques, minerals i agroalimentàries. Examina les polítiques associades a aquests requeriments i a la pròpia expansió del capital europeu, revisant interferències comercials, ambientals i tecnoprodutives. Compta també amb un apartat específic sobre l'anticooperació espanyola, vinculada tant a les empreses com al deute extern de l'Amèrica Llatina amb l'Estat espanyol. Així mateix, es proposa un estudi de cas considerant les relacions bilaterals amb l'Equador. Amb aquesta publicació esperem poder contribuir a l'intens i valent treball que, des de fa anys, han realitzat les comunitats i organitzacions en resistència i xarxes com Enlazando Alternativas per a la construcció d'un món més just i d'unes relacions d'autèntica cooperació i solidaritat entre els pobles.

Coordinació: David Llistar i Mónica Vargas (ODG)

Autor/es: Jesús Carrión (ODG), Olivier Chantry (CADTM), Tom Kucharz (Ecologistas en Acción), David Llistar (ODG), Braulio Alfonso Moro (France Amérique Latine, FAL), Pedro Ramiro (OMAL), Helena Roux (FAL) i Mónica Vargas (ODG)

Cartografia: Delphine Ortega i Alfons Pérez (ODG)

Disseny: Toni Sánchez Poy

72 pàgs. (castellà)

Data: juny del 2012

Es pot descarregar l'informe al següent enllaç (castellà):

http://www.odg.cat/documentos/publicacions/INFORME_INTERFERENCIAS_UE_ALC_DEF.pdf

1.2.2 Mapatge de conflictes socioambientals

Col·laboració de mapatge

Un mapa és un instrument de poder, és per això que la cartografia crítica busca trencar amb el sistema de mapatge tradicional gràcies a estratègies de recerca que prioritzin les pràctiques reflexives, interactives i col·lectives.

D'altra banda, l'adveniment de les noves tecnologies, i en particular l'aparició del web 2.0, que permet a qualsevol usuari ser actor de la concepció, construcció i difusió de continguts, de manera col·laborativa, voluntària i coordinada, impulsant així l'evolució del mapatge cap a la neocartografia. La combinació entre la cartografia tradicional, la investigació en imatgeria i el

Observatori del Deute en la Globalització

desenvolupament d'instruments senzills i gratuïts en línia ha ampliat considerablement la capacitat de creació i publicació de mapes.

D'aquesta forma va sorgir el projecte de Mapatge Col·laboratiu de Conflictes Socioambientals (MCA) a l'ODG l'any 2010. Té com a objectiu principal oferir mapes amb informacions que permetin una lectura i comprensió de les relacions de poder polític i econòmic que s'exerceixen des del Nord Global sobre el Sud Global, així com denunciar i fer visibles els impactes socials, culturals, ambientals i climàtics que tenen.

Es fa ressò també de les necessitats expressades per comunitats afectades o organitzacions de la societat civil que s'articulen en xarxes com la de "Our world is not for sale", la Xarxa Birregional Europa-Amèrica Llatina i el Carib (Enlazando Alternativas), el Transnational Institute, Ecologistes en Acció, Amics de la Terra Internacional, France Amérique Latine i el propi ODG. Aspira a posar-se al servei d'altres xarxes i així proporcionar un instrument per a la defensa i l'exercici dels drets humans i ambientals i, finalment, despertar la consciència pública.

Amb aquesta idea al cap, l'MCA es destina a la construcció d'una eina dinàmica i col·lectiva, que combini la cartografia crítica amb les tecnologies col·laboratives en línia, per tal de compartir i visibilitzar la informació en xarxa i a nivell transnacional.

Fins avui, el projecte MCA ha tingut diverses aplicacions, per tal de fer visible i comprendre els mecanismes d'anticooperació europea, així com per a representar el seu abast als països del Sud. Per a cadascuna d'aquestes aplicacions s'ha establert una llista documentada i no exhaustiva d'estudis de cas, amb informació recopilada a partir de treballs de recerca preexistents o propis, i denúncies reportades per organitzacions locals i internacionals en resistència.

Vam tenir l'oportunitat de presentar el nostre treball a diversos fòrums i conferències, com per exemple al Parlament Europeu al novembre del 2011. En la mateixa línia vam organitzar un taller de mapatge de conflictes ambientals al desembre del 2011 a Barcelona, amb la participació d'organitzacions de la societat civil catalana, així com de membres de la comunitat acadèmica.

Com a fase pilot del projecte, ens vam proposar elaborar una base de dades i un [mapa virtual dels conflictes ambientals](#) produïts per l'actuació d'empreses transnacionals espanyoles a Amèrica Llatina i el Carib, en sectors com els serveis financers, els recursos naturals (extracció de minerals i combustibles fòssils, pesca, silvicultura), els serveis públics (aigua, transport, energia), l'agroalimentari, la construcció i les infraestructures i el turisme.

En segon lloc, vam posar la cartografia al servei directe de la Xarxa Birregional UE-ALC Enlazando Alternativas. Vàrem [mapar els 27 casos de violacions](#) als drets humans, laborals i ambientals presentats durant la sessió del Tribunal Permanent dels Pobles sobre "La Unió Europea i les empreses transnacionals a Amèrica Llatina: polítiques, instruments i actors còmplices de les violacions dels Drets dels pobles" al maig del 2010.

Una tercera aplicació va ser el mapatge de les Caravanes Internacionals contra la cimera de Cancún al 2010. També es van realitzar diversos mapes relatius a la proposta de construcció del Corredor Tecnològic de Guatemala i als Impactes del Consum Alimentari a Barcelona, per a la campanya "No et mengis el món".

Al 2011 es va realitzar un mapa per visibilitzar l'amenaça de la construcció del Corredor Tecnològic de Guatemala, basat en un treball de camp i un treball de recerca propis.

Vam seguir amb la representació de casos sobre la responsabilitat de l'organització econòmica i política de la societat catalana en la pèrdua de biodiversitat global, a partir d'un informe elaborat per l'ODG.

Observatori del Deute en la Globalització

També s'han representat els [casos considerats a l'informe Impunitat S.A.](#) Eines de reflexió sobre els 'súper drets' i els 'súper poders' del capital corporatiu (veure a baix).

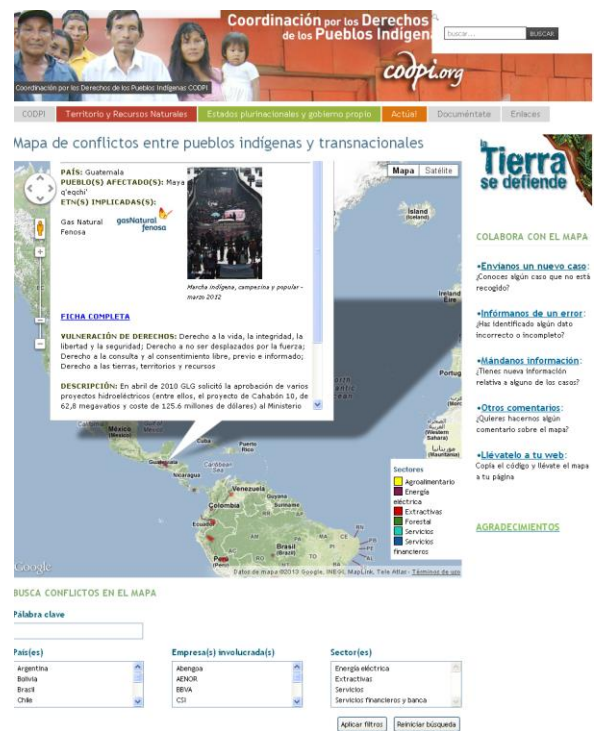
En la actualitat estem participant en la campanya global "[Dismantle Corporate Power and Stop Impunity](#)" amb el mapatge dels casos de violacions de drets humans i ambientals tractats, entre d'altres activitats.

Cap a la construcció col·lectiva d'una Conflictopedia

Finalment s'està treballant en la construcció d'una eina col·laborativa i comunitària, que utilitzi les tecnologies de cartografia en línia, i a la qual puguin participar directament moviments socials i comunitats afectades: una Conflictopedia.

A través d'ella es buscarà, d'una banda, facilitar l'informe i la visibilització de mecanismes i impactes transnacionals sobre les condicions de vida dels pobles i el medi ambient. D'altra banda, s'intentarà contribuir a crear una major consciència social, climàtica i mediambiental de la societat civil en general.

Aquest projecte permetria intercanviar i centralitzar la informació existent sobre conflictes socioambientals, actualitzant-la quan sigui necessari. En definitiva, podria donar suport a la convergència de lluites, compartint dades i experiències, contra una mateixa empresa, govern, institució, o entre organitzacions d'una mateixa zona.

Amb l'objectiu de treballar en aquesta direcció al 2011 s'ha presentat [l'Atles de l'Anticooperació espanyola als països del Sud](#), que exposa tres exemples de mapatge per fer visible i comprendre els mecanismes d'anticooperació espanyola, així com per representar el seu abast als països del Sud. També s'ha publicat l'article "Cap a un mapatge col·lectiu dels conflictes ambientals" a la revista *l'Ecologista* (març del 2012).

La primera contribució externa a la Conflictopedia és un mapa realitzat pel nostre equip per les organitzacions CODPI (Coordinación por los Derechos de los Pueblos Indígenas), alterNativa Intercambio con Pueblos Indígenas, ACSUR i MUGARIK GABE. Aquest [mapa és una representació dels conflictes entre els pobles indígenes i les empreses transnacionals en ALC](#). És actualitzada periòdicament i utilitzada per diferents organitzacions de l'Estat espanyol i d'ALC (algunes d'elles inclouran el mapa a la seva pàgina web).

El 10 de novembre del 2012, durant la taula rodona "La terra és la defensa. Mapa dels conflictes entre pobles indígenes i empreses transnacionals" organitzat per aquestes organitzacions, s'ha fet públic el mapa.

Al novembre del 2012 es va realitzar una visita de camp de quatre setmanes a l'Equador, amb la finalitat de participar activament en una aplicació de mapatge i establir col·laboracions futures amb el grup de geografia crítica d'Acción Ecológica, una organització que treballa en l'ecologia social a l'Equador.

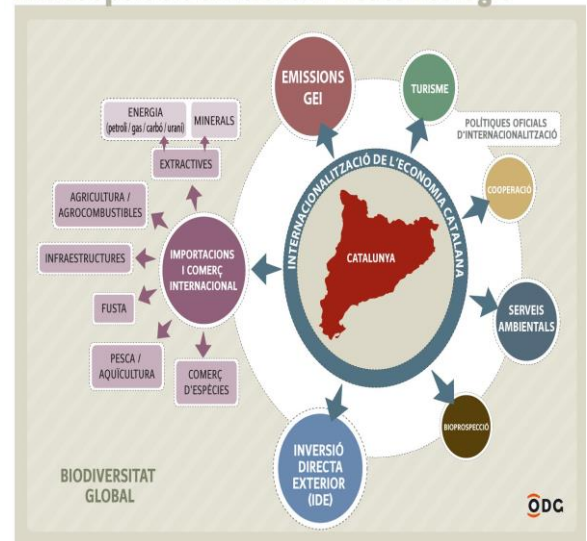
1.2.3 Anticooperació pesquera

Aquest any hem continuat treballant en el marc de la plataforma Ocean2012 (<http://ocean2012.eu/>), una aliança d'entitats per a la transformació de la política pesquera europea, per aturar la sobrepesca, acabar amb les pràctiques de pesca destructiva i fer una utilització justa i equitativa dels bancs de peixos. La plataforma ha portat a terme desenes d'activitats, articles i publicacions. A més d'haver treballat activament amb parlamentaris de tots els partits. Una informació més detallada es pot trobar a ocean2012.es.

1.2.4 Impacte de la societat catalana sobre la biodiversitat global

Durant el darrer semestre del 2012 s'ha reprès la segona part de la investigació realitzada per l'ODG al 2009, i encarregada aleshores pel Departament de Medi Ambient del Govern de la Generalitat de Catalunya, sobre la generació d'anticooperació ambiental (deute ecològic) des de l'economia i la societat catalanes, centrant-se específicament en els impactes sobre la biodiversitat global. Aquest nou encàrrec, aquest cop pel Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat, té per objectiu aprofundir la primera investigació amb una segona capa d'informació geogràficament més detallada, actualitzada i que inclogui el fenomen de la financiarització de la biodiversitat des de Catalunya. L'estudi ha de servir per a desplegar el principi de coherència en polítiques públiques catalanes tant per al desenvolupament com per a la conservació del medi natural, que enguany continuen produint una anticooperació fora de control.

Anticooperació ambiental- Deute Ecològic

1.2.5 Economia verda i activitats al voltant de Rio+20

És important assenyalar sobre aquest tema que, des de principis del 2012, hem desenvolupat una intensa activitat en el seguiment dels debats de preparació de la **"Conferència de les Nacions Unides sobre el Desenvolupament Sostenible Rio+20"**. Vam participar en la fundació de l'Aliança "Economía verde, futuro imposible" (<http://alianzaeconomieverdefuturoimposible.blogspot.com.es>, conjuntament amb altres 59 organitzacions socials de Catalunya i de l'Estat espanyol. Des de l'Aliança es va procurar que el debat sobre la sostenibilitat fos proper a la ciutadania. Per això, **es van organitzar actes centralitzats a la ciutat de Barcelona**, encara que es va realitzar una àmplia difusió a la ciutat de Terrassa. Entre els actes, destaquem particularment unes jornades prèvies a la cimera de Rio+20, realitzades de l'1 al 3 de juny del 2012 (vegi's el programa complet i els vídeos de les ponències a:

<http://alianzaeconomieverdefuturoimposible.blogspot.com.es/p/jornadas-previas.html>). La participació del públic a les jornades va ser destacable: hi van haver més 250 persones. Per altra banda, es va comptar amb ponències i intervencions de referents internacionals.

Vam realitzar també, conforme a allò previst, un acte públic a Terrassa, que ens va permetre vincular els resultats de Rio+20 amb aquells resultats d'altres dos actes que van tenir lloc al 2012 en l'agenda de la sostenibilitat global. Així, el 18 de desembre del 2012, vam organitzar la taula rodona **"I després de Rio+20? Resultats de les cimeres de Rio+20 (Brasil), COP11 del Conveni sobre la Diversitat Biològica (Índia, i el VI Fòrum Urbà Mundial (Itàlia))"**.

1.3. Bancs, transnacionals espanyoles i drets humans

Durant el 2012 s'ha aprofundit en la investigació i la denúncia de les actuacions de les empreses transnacionals. L'equip d'investigació ha estat consolidat i s'han dut a terme diverses investigacions en aquest camp. Moltes d'elles s'han presentat durant aquest any 2012 i d'altres estan en marxa enfortint la feina de l'ODG en aquest àmbit.

El paper determinat dels bancs en la crisi econòmica i en les seves conseqüències en la vida política ha suposat que les entitats financeres esdevinguin un important focus d'atenció per aquesta àrea. Des de la dècada dels 80 el desenvolupament del capitalisme financer ha col·locat a l'entramat d'empreses del sector financer al centre del sistema: bancs i caixes, gestories dels grans fons d'inversió i fons de pensions, asseguradores, fons sobirans, fons de capital risc, etc. Empreses que centren el seu negoci en aconseguir beneficis invertint els diners dels grans capitals i estalviadores del món, han estat actors protagonistes de múltiples ingerències en els drets de les poblacions d'arreu.

Paral·lelament, en els darrers anys, la globalització neoliberal ha constituït un marc òptim per al creixement transnacional de les empreses dels països opulents, els quals han iniciat una important expansió. L'increment de les seves activitats econòmiques arreu s'ha traduït en una nova eina d'espòli i explotació i ha estat impulsat per la legitimació ideològica que assegura que el sector privat i el lliure mercat són els únics motors de "desenvolupament" i que la bona marxa de les seves activitats repercuteix indefectiblement en l'increment del benestar de les persones. Malgrat això, les seves activitats han generat forts impactes al Sud, aprofundint en la misèria i la pobresa de moltes poblacions.

Com a grup s'està desenvolupant un nou llibre que recopilarà els mecanismes i processos que fan servir les transnacionals per maximitzar beneficis sense respectar els drets humans, amb clars exemples del que han fet fins ara als anomenats països empobrits, i del que estan fent en l'actualitat a l'Estat espanyol. El llibre, a més, tracta de desmuntar els mites que l'economia neoliberal ha construït al voltant de les transnacionals, com és el cas de que la seva presència a tercers països genera riquesa. En aquesta línia, des del grup es va fer la següent sessió:

- 12 de març del 2012, "Inversió estrangera directa: inversió, creixement... desenvolupament?", en el curs: "Repensar el desarrollo. Cooperación, derechos humanos y empresas transnacionales", OMAL i Universitat Complutense de Madrid, Madrid, Jesús Carrión. <http://omal.info/spip.php?article381>.

També s'està treballant activament per desmuntar l'actual discurs imperant que afirma que, amb la crisi i la manca de recursos, són les empreses les que han de liderar les noves polítiques de cooperació. En aquesta línia també vam participar a la següent jornada:

- 20 de setembre del 2012, "Cooperació i empreses transnacionals Seminari: La cooperació descentralitzada a debat: l'eficàcia de l'ajuda i el post 2015", CIDOB, Barcelona, Jesús Carrión.

http://www.google.es/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CDAQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.cidob.org%2Fes%2Fcontent%2Fdownload%2F32438%2F522987%2Ffile%2Fp_Coopr_descentralitzada_200912_cast.pdf&ei=ft8PUeDZG4rRhAejroDgCq&usq

Observatori del Deute en la Globalització

[=AFQjCNHeCV7z-fbwHw0UEB4B3ao89mai4g&sig2=BxQWMpmXs03Egz50VbSduw&bvm=bv.41867550,d.ZG4&cad=rja](http://www.afqjcnhecv7z-fbwHw0UEB4B3ao89mai4g&sig2=BxQWMpmXs03Egz50VbSduw&bvm=bv.41867550,d.ZG4&cad=rja).

Per últim, com a grup, estem coordinats dins de l'antiga xarxa "Enlazando Alternativas", que està creant una proposta de cos normatiu d'obligatori compliment per a les empreses, com a nova eina de resistència i visibilització del fet que les víctimes de les empreses transnacionals no tenen avui on anar en la cerca de justícia. En línia amb el treball que estem fent des d'aquesta xarxa, vam estar reunides a Madrid amb el relator especial de les Nacions Unides sobre els drets dels pobles indígenes:

- 12 d'abril del 2012, "Políticas públicas españolas de apoyo a la internacionalización de las empresas", Seminari amb el relator especial de l'ONU sobre els drets dels pobles indígenes, Nacions Unides i múltiples ONGD, Madrid, Jesús Carrión. <http://omal.info/spip.php?article2175>.

Les caixes d'estalvis basques: anàlisi d'impactes socials i ambientals

SETEM Hego Haizea publica la seva investigació sobre BBK, Kutxa i Caja Vital, encarregada a l'ODG. L'informe denuncia casos de vulneració de drets humans i ecològics, així com participacions en empreses d'armes i d'altres activitats d'ètica qüestionable. Una mostra de l'allunyament de les entitats financeres de la seva suposada missió social. Entre els impactes detectats, destaquen greus casos d'impactes socials i ecològics. A través de la seva participació en empreses com Repsol, Petronor, Iberdrola o Inverlur, les caixes BBK i Kutxa resulten coresponsables de greus vulneracions de drets socials i mediambientals tant en països empobrits, com el Perú, l'Argentina o Brasil, com en el nostre entorn més proper, amb la contaminació de la costa biscaïna o els casos de corrupció urbanística a Màlaga i de construcció en zones protegides de Múrcia. Així mateix, és greu la participació de Kutxa, BBK i Caja Vital en empreses que fabriquen armament, com ara CAF, Amper, Ibérica del Espacio o RYMSA. En la mateixa línia, SETEM reprova la participació de les caixes en empreses amb nombroses societats en paradisos fiscals, sense oblidar la seva qüestionable gestió de les execucions immobiliàries en cas d'impagament.

Impunitat S.A. Eines de reflexió sobre els "súper drets" i els "súper poders" del capital corporatiu

Quaranta anys després que Salvador Allende denunciés al poder corporatiu davant l'Assemblea de les Nacions Unides, en tot el planeta, treballant de manera coordinada o paral·lela, de múltiples maneres, i en un gran nombre de sectors, milions d'éssers humans estan immersos en processos de lluita davant la injustícia social i ambiental generada pel sistema. Defensen els territoris, les llavors, l'aigua, els boscos, l'alimentació, la biodiversitat, la salut, la cultura, etc., de l'agressió de les empreses transnacionals, que expandeixen el seu poder mitjançant "l'acumulació per desposseïció". L'informe "Impunitat S.A.", emprès en el marc de la campanya Desmantellem el poder corporatiu i posem fi a la impunitat!, té l'objectiu de brindar, mitjançant tres estudis de cas, eines de reflexió sobre els "súper drets" i "súper poders" de les empreses transnacionals. Aquest informe registra els abusos i violacions dels drets laborals fonamentals que es produeixen quotidianament en les fàbriques de peces de vestir del Marroc, destacant la responsabilitat de la transnacional espanyola Inditex. Evidència una situació similar a Nicaragua, assenyalant el paper de Pescanova. I en tots dos casos ressalta com tot això ocorre en el marc dels Acords d'Associació imposats per la Unió Europea (UE), en un context en que la Lex Mercatoria i la protecció dels interessos corporatius segueixen predominant sobre els éssers humans. Però l'informe també es centra en el metabolisme social europeu, examinant les conseqüències de la dependència substancial de la UE amb vista a matèries primeres cada vegada més estratègiques i situades en els països

Observatori del Deute en la Globalització

empobrits. Mitjançant els casos d'explotació de zinc a Bolívia, carbó a Colòmbia i cobalt a la República Democràtica del Congo, soja i canya de sucre a l'Argentina i Brasil s'il·lustren els nefastos impactes de Glencore i s'analitza fins a quin punt els acords comercials asseguren la impunitat de les grans corporacions. També s'assenyala la participació d'aquesta empresa en l'especulació financera sobre les matèries primeres. "Impunitat S.A." proposa alhora una mirada sobre les "venes físiques" de la liberalització comercial, considerant els avenços dels mega-projectes d'infraestructures a l'Amèrica del Sud (IIRSA-COSIPLAN), ressaltant el cas de la responsabilitat del capital europeu en les infraestructures i en la seva financiarització. Es dedica un apartat especial al cas de les mega-preses amazòniques que es construeixen sobre el riu Madera, amb la participació del Banco Santander, GDF-Suez, Abengoa, Voith, Siemens i altres empreses europees. Publicació conjunta del Transnational Institute (TNI) i de l'Observatori del Deute en la Globalització.

Coordinació: Mónica Vargas

Autor/es: Jesús Carrión, Olivier Chantry, Fernando Fernández, Delphine Ortega, Albert Sales y Mónica Vargas

Cartografia: Alfons Pérez, Delphine Ortega, Raúl Sánchez

Disseny: Toni Sánchez Poy

80 pàgs. (castellà)

Data: desembre del 2012

1.4. Interferències

Més d'un any ha passat des de l'estrena d'*Interferències*. Un centenar de projeccions, amb milers d'espectadors (unes 2000 persones en les diferents projeccions), més de 24.000 visualitzacions a Internet (a més de 13.700 visualitzacions dels capítols a www.interferencias.cc), la projecció a 5 festivals, i dos premis que hem recollit recentment (Festival de DDHH de Santa Coloma de Gramenet i el Cimameriche Film Festival de Gènova), avalen el treball de Quepo i l'ODG, que segueix sent tant vigent com quan el vam estrenar.

Durant aquest any s'ha demostrat la actualitat escandalosa dels temes que apunta *Interferències*: deute extern, il·legimitat, corrupció, antiooperació amb els països empobrits, dubtes ideològiques, posicionaments polítics obsolets, respostes humanes al carrer, no ens representen... Uns continguts que ens atropellen fent-nos encara més conscients del moment que vivim, tant al Nord com al Sud.

Quan *Interferències* es va estrenar (va ser el primer film a Espanya en fer-ho simultàniament en cinemes i Internet) va ser a pocs dies de les eleccions generals. Avui dia, repassant el seu primer any de vida i digerint les eleccions autonòmiques, els temes han passat de vigents a sagnants. Actualment, prioritzar el pagament del deute ens costa a les classes populars del Nord un 29'5% de població pobra.

En aquest primer any el projecte s'ha expandit a les nostres mans, a les nostres consciències i en el món exterior. 80.000 persones han vist la pel·lícula en línia, 160.000 han visitat la web i més de 150 organitzacions, moviments, assemblees i grups l'han utilitzada d'una o altra manera. De forma autònoma i autogestionada han muntat activitats de sensibilització, de debat o de formació en els seus entorns propers.

Hem seguit amb la difusió d'*Interferències* amb projeccions a diferents poblacions de Catalunya. Les properes seran a la Vila de Gràcia a Barcelona, Vilassar, Manlleu o Vic, entre d'altres.

Aquest any **s'ha editat el DVD d'*Interferències***! Que s'ha distribuït per tota Catalunya i l'Estat espanyol.

S'ha mantingut la pàgina web <http://www.interferencias.cc> amb documentació, propostes i accions per aprofundir en els temes de la pel·lícula i contribuir a aturar les interferències dels poderosos sobre les poblacions. Podeu seguir totes les novetats del dia a dia al nostre Twitter @_interferencias i a Facebook.com/interferencias.

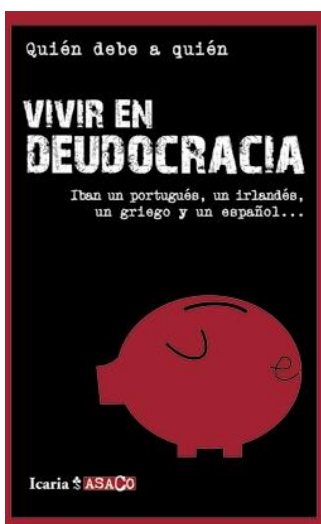
Sinopsi

Cecilia, Anna, Maria i Rodrigo formen una jove companyia teatral, de recent èxit per la seva descarada i transgressora posada en escena, i pel compromís social i polític dels continguts que mostren. Preparen la seva propera estrena, una obra de denúncia sobre com la societat de consum accepta allò inacceptable. Una societat que no qüestiona un sistema polític i econòmic que imposa deutes i empobriment sobre els més dèbils. En aquest viatge, comencen per tractar de manipular dramàticament l'obra de l'autor francès Bernard-Marie Koltés, però en descobrir que no funciona, els actors s'abandonen a formes molt més directes, proveïdes d'humor i sarcasme. La creativitat colpeja de ple amb el respecte profund que senten cap a les temàtiques que volen tractar. Del deute extern al comerç internacional, del paper de les institucions financeres a l'abús de les transnacionals, del model de consum al canvi climàtic, un seguit d'injustícies que aguditzen l'angoixa que van vivint durant el procés de documentació i aprenentatge. Van prenent consciència de la dificultat d'abastar la complexa i sagnant realitat que volen mostrar, entrant a poc a poc en una crisi d'identitat moral i artística que els enfronta entre si. Les manifestacions del 15M a tot el país envairan el procés creatiu de la companyia, suposant un punt d'inflexió sense retorn.

Es pot veure *Interferències* a: <http://www.interferencias.cc/ca/pelicula>.

1.5 Activitats amb les campanyes

1.5.1 Campanya "Qui deu a Qui"?

L'ODG ha mantingut enguany una participació molt activa a la campanya "Qui deu a Qui?" a nivell estatal i català, centrant la seva activitat principalment en el paper dels països del Nord com a deutors i en les conseqüències de les polítiques de control del dèficit impulsades pels mercats a les poblacions europees.

En el marc d'aquesta campanya s'ha continuat amb la distribució del llibre **Vivir en deudocracia**, publicat per l'editorial Icaria en la col·lecció ASAC, i en el qual vam participar activament.

Els països del Sud han viscut durant dècades asfixiats pel deute, el FMI i el Banc Mundial. Ara, al Nord, el deute recau sobre Grècia, Irlanda i Portugal, i ja són països més empobrits i amb més desigualtat social del que eren abans dels "rescats". A qui li toca ara? A Itàlia? A Espanya? Cal aclarir a què responen els ajustos pressupostaris exigits per l'FMI i la UE. Pot el país veure's abocat a un "rescat"? Què hi ha darrere del deute espanyol? Pot una auditoria del deute ajudar-nos a sortir de la crisi? I si no paguem? Només quan els pobles coneixen la veritat poden reclamar els seus drets i oposar-se amb força a les mesures d'austeritat i a la càrrega insostenible del deute. Aquest llibre, i les alternatives que proposa com l'auditoria del deute, ofereixen el coneixement necessari per a la resistència. Es pot descarregar el llibre gratuïtament en aquest enllaç: http://www.quiendebeauiquen.org/IMG/pdf/Vivir_en_deudocracia.pdf.

Més informació: <http://www.quiendebeaquien.org>

1.5.2 Plataforma per l'auditoria del deute

Al 2012 l'ODG ha participat en el procés d'Auditoria Ciutadana per demostrar la il·legitimitat del deute, denunciar els seus responsables i exigir el NO PAGAMENT del deute il·legítim.

Els dies 24 i 25 de març es va celebrar a Madrid una trobada estatal per promoure el procés d'auditoria ciutadana del deute amb la participació de més de 100 persones de diferents ciutats de l'Estat espanyol.

El 27 març del 2012 es va constituir la Plataforma per a realitzar una auditoria ciutadana del deute que determini la seva il·legitimitat. L'objectiu de la Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute "No devem! No paguem!" és determinar la legitimitat del deute que el Govern espanyol, juntament amb la UE o els governs autonòmics, estan utilitzant com a motiu per tirar endavant una sagnant política d'austeritat. Per això s'exigeix el dret a saber, a conèixer els detalls del procés que ens ha portat a aquesta situació. Aquesta iniciativa té entre els seus objectius l'exigència de poder decidir democràticament i sobiranament què fer amb el deute i amb el nostre futur, sense ingerència dels mercats financers, de la Comissió Europea, el BCE o l'FMI.

El procés d'auditoria serà un procés ciutadà, obert a totes aquelles persones que vulguin participar-hi. D'una banda, aquesta auditoria abordarà l'àmbit de l'Estat espanyol com a deutor, ja sigui a través del deute públic o del deute privat susceptible d'esdevenir públic en un futur. Aquest procés es realitzarà a nivell estatal, autonòmic i local, i tindrà a més una visió integral, analitzant no només qüestions econòmiques i financeres, sinó també impactes de gènere, socials, ambientals, culturals o polítics. D'altra banda, inclourà també el paper de l'Estat espanyol com a creditor dels deutes d'altres països del Sud Global, així com dels deutes ecològics, socials, culturals, de gènere, polítics i històrics que hem acumulat enfront de diversos pobles.

Per fer seguiment de la plataforma per Twitter podeu seguir els comptes: @AuditCiudadana @AuditoriaBCN @AuditoriaMadrid <http://www.auditoria15m.org>.

1.5.3 BBVA sense Armes

Enguany s'ha continuat amb una participació important a la Campanya "BBVA Sense Armes" (<http://www.bbvasinarmas.org/>) i "Santander Sense Armes" (<http://www.bancosantandersinarmas.org/>), compareixent a les Juntes Generals d'Accionistes d'ambdues entitats bancàries, en col·laboració amb el Centre Delàs i SETEM Catalunya.

Juntament amb les campanyes "BBVA sense armes" i "Banc Santander sense armes" s'ha presentat el portal www.bancaarmada.org en el qual es denuncia la relació d'aquestes i moltes altres entitats financeres espanyoles amb la indústria armamentística i altres sectors controvertits. La nova pàgina web inclou el rànquing de la banca armada a l'Estat espanyol. En aquest mateix web es pot comprovar que les noves entitats financeres catalanes —

Observatori del Deute en la Globalització

Catalunya Caixa, Banc Sabadell, Banc Mare Nostrum i Caixa Bank— també apareixen en aquest rànquing.

1.5.4 Col·lectiu RETS

Cal assenyalar també la implicació important de l'ODG al col·lectiu Respostes a les Empreses Transnacionals (RETS <http://collectiurets.wordpress.com/>), particularment amb un seguiment dels impactes de les empreses transnacionals arreu del món, i en especial, un seguiment a aquelles transnacionals que s'ubiquen a l'Estat espanyol i vulneren drets humans o comenten frau tant aquí com a d'altres llocs.

Al bloc de RETS han estat publicats 95 articles d'actualitat i denúncia a transnacionals com La Caixa, Telefònica Movistar, Danone, Coca-Cola, BBVA, Santander, Apple, Google, Microsoft, Nestlé, Inditex (Zara, Pull&Bear, Massimo Dutti, etc.) Repsol, Exxon Mobil, Endesa, entre d'altres destacades.

I l'activació de la seva pròpia pàgina de Facebook i compte de Twitter.

2. QUIN IMPACTE HA TINGUT LA FEINA DE L'ODG?

Per l'ODG és important que el coneixement sobre les causes i conseqüències de les relacions econòmiques desiguals i injustes entre el Nord i el Sud, així com sobre les alternatives, pugui socialitzar-se amb un sector el més ampli possible de la població. En aquest sentit, sempre tractem de donar molta importància a les accions de sensibilització i comunicació, ja sigui a través de mitjans propis o dels mitjans de comunicació de masses i dels alternatius.

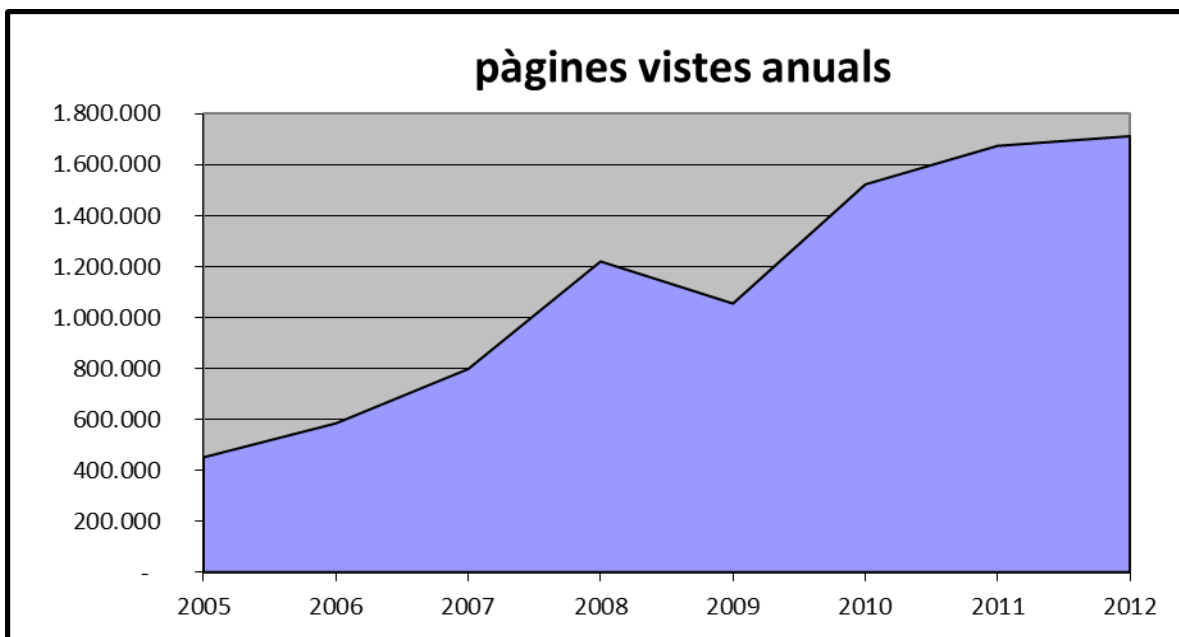
Enguany s'han seguit difonent les quatre exposicions realitzades per l'ODG: "El deute extern, una fabrica de pobresa", "Deute ecològic", "Canvi climàtic, agroindústria i agrocombustibles cap a un major deute ecològic?", i "Impactes de Barcelona sobre Amèrica Llatina. No et Mengis el Món", a diferents llocs de Barcelona i Catalunya.

Una de les vies més importants per a difondre els resultats de les recerques és la participació en activitats de formació o sensibilització (xerrades, taules rodones, conferències, debats, cursos, etc.).

S'han prioritzat també els mitjans de comunicació propis com el **butlletí NotíciesODG** o la pàgina web de l'ODG. El butlletí NotíciesODG és un butlletí electrònic creat l'any 2003 amb l'objectiu de difondre i sensibilitzar sobre els temes que treballa l'ODG a nivell d'investigació i formació. Aquest butlletí arriba a 3.620 persones de forma directa, i es pot consultar també a la nostra pàgina web. Enguany s'han editat els 9 números anuals (un mensual fins al juny i bimensual a partir del mes de juliol).

Amb el butlletí de juliol, el que feia el número 100, es va començar una nova periodicitat. Aquesta decisió ha estat motivada pel compromís de continuar oferint un butlletí de la màxima qualitat possible tot i la reducció del personal alliberat a l'entitat.

D'altra banda, una de les vies més importants de difusió és **la pàgina web** de l'ODG. Només l'any 2011 la pàgina www.odg.cat **ha tingut 1.712.037 pàgines visitades i 303.840 documents descarregats**. El nombre de pàgines vistes enguany ha estat el més alt de la història de la nostra pàgina web, superant els rècords de visites tots els mesos de l'any.

Observatori del Deute en la Globalització

A més, seguint un nou pla de comunicació elaborat el 2009, l'ODG va obrir un bloc d'opinió coincidint amb la Cimera del Canvi Climàtic de Copenhaguen a finals del 2009. Al llarg del 2012 s'ha seguit fent ús d'aquest bloc i s'ha treballat per a millorar-lo tècnicament, creant un nou en el servidor de l'ODG (<http://bloc.odg.cat>) amb plataforma multilingüe. Finalment, i també com part del nou pla de comunicació, l'ODG utilitza xarxes socials com a canals de sensibilització, tal i com són el Facebook o el Twitter. La pàgina de l'ODG a Facebook té un total de 1.091 seguidors, un número que no ha deixat de créixer des que es va crear a inicis del 2010. En el cas de Twitter, l'usuari *twit_odg*, des d'on difonem recerques, articles i activitats relacionades amb la feina de l'ODG, té un total de 1.649 seguidors. La pàgina d'*Interferències* a Facebook té un total de 1649 seguidors i, per la seva banda, la pàgina de RETS té 219 seguidors. L'usuari de Twitter d'*Interferències* té 1071 seguidors i l'usuari de RETS té 100 seguidors.

Finalment, es segueixen prioritzant les accions de relació amb els mitjans de comunicació, amb l'objectiu de posicionar l'ODG com a font d'opinió i a com font d'informació per aquests mitjans. En aquest sentit seguim reaccionant a esdeveniments i notícies que succeeixen relacionats amb els temes que treballem, oferint el nostre coneixement i particular punt de vista en aquests mitjans, així com tenim sempre en compte la comunicació dels resultats de les nostres investigacions, activitats de formació, sensibilització i mobilització social.

En aquest sentit s'han establert acords de col·laboració amb publicacions com ONGC, *Diagonal* o *La Directa*; l'ODG publica assíduament a Canalsolidario.org, participa mensualment en el programa de ràdio *Tots x Tots* de COMRàdio, i es fan arribar els comunicats de premsa a més de 500 contactes propis d'agències, ràdios, televisions, revistes, diaris i mitjans a Internet.

3. ANNEXOS

Annex I. Seminaris i cursos de formació ODG

Curs sobre Interferències Nord-Sud

Aquest és un curs adreçat a persones inquietes, indignades de totes les edats, que busquin eines per comprendre de forma crítica la realitat de l'entorn econòmic i social que ens envolta.

El curs es compon de 6 sessions de dues hores amb un màxim de 10 alumnes, en base a la presentació de les diverses temàtiques i debat/reflexió.

El preu del curs és de 80 euros (persones aturades gratuït) i s'imparteix tots els dijous del 24 de maig al 28 de juny de 20:00 a 22:00 a l'Associació Cultural la BiblioMusiCineteca.

Economia Verda? Futur Impossible

Jornades Internacionals prèvies a Rio on es va posar de manifest l'engany de l'economia verda des de diferents enfocaments.

Data: l'1 al 3 de juny
Barcelona

Divendres 1 de juny

Què es pot esperar i què no de la cimera oficial de Rio +20?, Miquel Ortega, Observatori del Deute en la Globalització (ODG). Vídeo: Miquel Ortega.

Crisi climàtica i crisi energètica, Nnimmo Basey, Environmental Rights Action (Nigèria), President d'Amics de la Terra Internacional - Campanya contra Shell. Vídeo: Nnimmo Basey. PDF: Nnimmo Basey.

Desmuntant l'Economia Verda Edgardo, Lander (Veneçuela), Universitat Central de Veneçuela, Consell Llatinoamericà de Ciències Socials (CLACSO) i Transnational Institute (TNI). Vídeo: Edgardo Lander. PDF: El llop es vesteix amb pell de xai.

Propostes des del Sud Global Ivonne Ramos, Acció Ecològica (Equador). Vídeo: Ivonne Ramos.

Vídeo: Preguntes / debat

Dissabte 2 de juny

Crítica al concepte de Desenvolupament Sostenible, Iñaki Barcena, Ekologistak Martxan. Vídeo: Iñaki Barcena. PDF: Iñaki Barcena.

Drets Humans o Lliure Comerç? Impactes socioambientals de les polítiques comercials i de matèries primeres de la UE al planeta, Sílvia Formentí, Enginyeria sense Fronteres. Vídeo: Sílvia Formentí. PDF: Sílvia Formentí.

Observatori del Deute en la Globalització

Acaparament de terres, Henk Hobbelink, GRAIN. Vídeo: Henk Hobbelink. PDF: Henk Hobbelink.

Pic del petroli i el començament de la fi dels combustibles fòssils i dels minerals, Alicia Valero, Universitat de Saragossa. Vídeo: Alicia Valero.

Cortina de fum: fons públics de l'Estat espanyol, falses solucions davant del canvi climàtic i economia verda, Tamra Gilbertson / Bea Martínez, Carbon Trade Watch. Vídeo: Tamra Gilbertson / Bea Martínez. PDF: Cortines de fum.

Falses solucions tecnològiques: les amenaces de la nova "bio-economia". PDF: Helena Paul.

Conflictes de Justícia Ambiental i Deute Ecològic Ivonne Ramos, Acció Ecològica (Equador), Rolando Cherqui, Conferència Maputxe del Neuquén (Argentina). Vídeo: Ivonne / Rolando.

Lluites voltant de l'energia i de l'aigua (fracking, nuclear, preses, grans infraestructures), Annelies Broekmann, Xarxa per una nova cultura de l'aigua, Elvira Cambra, Ecologistes en AcciónBurgos. Vídeo: Elvira / Annelies. PDF: Fracking. PDF: Annelis.

La crisi de la UE a través de les ulleres de la financiarització de l'economia i la natura, Antonio Tricarico, Campanya per la reforma del Banc Mundial (Itàlia) - Espai de xarxes europees davant la crisi global i contra la financiarització de la natura. Vídeo: Antonio Tricarico.

Campanya de cara a Rio +20 i deconstrucció del poder transnacional Lucía Ortiz (Brasil), Coordinadora Internacional del Programa de Justícia Econòmica - Resistència al Neoliberalisme d'Amics de la Terra Internacional i membre de Grup de Articulació de la Cimera dels Pobles a Rio + 20. Vídeo: Lucía Ortiz.

L'economia ecològica enfront de l'economia verda, Erik Gómez-Baggethun, Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA). Vídeo: Erik Gómez. PDF: ErikGomez.

La Sobirania alimentària com a resposta davant del canvi climàtic, Jeromo Aguado, Plataforma Rural. Vídeo: Jeromo Aguado. PDF: Jeromo Aguado.

Alternatives energètiques. Propostes de la Resource Cap Coalition Mátyás Prommer (Hongria), CEEweb for Biodiversity. Vídeo: Mátyás Prommer. PDF: Matyas Prommer.

Un altre sistema monetari sense interessos - lluita contra els mercats i el sistema financer Susana Martín, economista. Vídeo: Susana Martín. PDF: Susana Martin.

Respostes des del ecofeminisme, Yayo Herrero, Ecologistes en Acció. Vídeo: Iaiio Herrero.

Cap a la autogestió energètica, Marc Roselló, president de Som energia. Vídeo: Marc Roselló. PDF: Som Energia.

Mercat social, Jordi Via, Xarxa d'Economia Solidària (XES). Vídeo: Jordi Via. PDF: Jordi Via.

Alternatives a la incineració d'escombraries i lluites per la Justícia Climàtica, Joan Marc Simó, Global Alliance for Incineration Alternatives. Vídeo: Joan Marc Simó.

<http://alianzaeconomiaverdefuturoimposible.blogspot.com.es/p/jornadas-previas.html>

Annex II. Xerrades i activitats de formació

1. 15 de gener del 2012, "El sistema econòmic: com es talla el bacallà?" Xerrades-debats Assemblea del Raval, Barcelona, Jesús Carrión.
<http://asamblearaval.wordpress.com/2012/01/07/xerrada-debat-el-sistema-economic-com-es-talla-el-bacalla-raval-15m/>
2. 20 de gener del 2012, "Deutecràcia", Xarxa Sant Antoni, Xarxa Sant Antoni, Barcelona, Dani Gómez-Olivé.
3. 27 de gener del 2012, "Deutecràcia", AMPA CEIP Maquinista, AMPA CEIP Maquinista, Barcelona, Dani Gómez-Olivé.
4. 9 de febrer del 2012, *Interferències*, Cinefòrum Poble Sec Assemblea, Poble Sec, Barcelona, Jesús Carrión i Iolanda Fresnillo.
<http://assembleapoblesec.wordpress.com/2012/02/05/nou-cicle-de-cineforum-al-poble-sec-gran-estrena-amb-interferencies-la-pel%C2%B7licula/>
5. 9 febrer del 2012, presentació del llibre *Qui deu a Qui?*, Llibreria La Capona, Qui deu a Qui-Tarragona, Tarragona, Olivier Chantry i Mónica Vargas.
<http://akwaba.pangea.org/web/node/673>
6. 18 de febrer del 2012, *Interferències*, CODOPA, Gijón, Jesús Carrión i Iolanda Fresnillo.
7. 23 de febrer del 2012, Deutecràcia, Centre Cívic Can Cabanyes, Revolta Global, Badalona, Dani Gómez-Olivé.
8. 5 març del 2012, curs sobre l'especulació financera sobre els aliments i sobirania alimentària, UPC, UPC, Terrassa, Mónica Vargas.
9. 12 de març del 2012, "Inversió estrangera directa: inversió, creixement... desenvolupament?", dins el curs: "Repensar el desarrollo. Cooperación, derechos humanos y empresas transnacionales", OMAL i Universitat Complutense de Madrid, Madrid, Jesús Carrión. <http://omal.info/spip.php?article381>
10. 15 de març del 2012, "Deutecràcia", Pati Llimona, CTD, Barcelona, Dani Gómez-Olivé.
11. 16 de març del 2012, "Deutecràcia", Cal Gorina, Cal Gorina, Castellar del Vallès, Dani Gómez-Olivé.
12. 20 de març de 2012, "Cooperació i anticooperació: l'eficàcia de l'ajut al desenvolupament des de la incoherència de polítiques ", Jornades de formació, Fedració Catalana d'ONG per la Pau, Barcelona, David Llistar i Bosch
https://www.google.es/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0CDYQFjAB&url=http%3A%2F%2Fwww.federacioongpau.org%2Fcms%2Fimages%2Ffarxius%2Fsem_coopau.pdf&ei=HbAPUYGRLMKmhAfj14GwDQ&usg=AFQjCNFtQwNgLralJeIrbWIKWts7s2lXtw&sig2=4feocalPEsC5fVK85EuShQ&bvm=bv.41867550,d.d2k

13.21 març del 2012, taula rodona "Destrucció de l'Amazònia. Interferències des de les empreses i bancs espanyols", Casal Pere IV, ODG, Sabadell, Mónica Vargas.

http://www.odg.cat/documentos/novetats/Acte_Amazonia_SLL.pdf

14.24 de març del 2012, "Deutecràcia i crisi", curs de formació VOLPA, VOLPA, Barcelona, Dani Gómez-Olivé.

15.26 de març del 2012, "Repensem L'Hospitalet: Construïm Alternatives. Jornades de reflexió", ICV L'Hospitalet, L'Hospitalet, Dani Gómez-Olivé.

16.28 març del 2012, presentació de l'informe "Situación de los derechos humanos en el Oriente boliviano en 2010", Centre Sant Pere Apòstol, EDPAC, Barcelona, Mónica Vargas.

<http://edpac.cat/presentacio-de-linforme-situacion-de-los-derechos-humanos-en-el-oriente-boliviano-en-2010/>

17.31 de març de 2012, Campanyes Curs introducció a la Solidaritat, FCONGD, Barcelona, Iolanda Fresnillo

18.12 d'abril del 2012, "Políticas públicas españolas de apoyo a la internacionalización de las empresas", seminari amb el relator especial de l'ONU sobre els drets dels pobles indígenes, Nacions Unides i múltiples ONGD, Madrid, Jesús Carrión.

<http://omal.info/spip.php?article2175>

19.20 d'abril del 2012, "Deutecràcia", Nit Temàtica UIP, Universitat Internacional de la Pau, Sant Cugat, Dani Gómez-Olivé.

20.4 de maig del 2012, *Interferències*, Cristianisme i Justícia, Cristianisme i Justícia, Barcelona, Dani Gómez-Olivé.

21.10 maig del 2012, curs "Diversitat cultural, biodiversitat i eines de reflexió sobre les realitats indígenes a Amèrica Llatina", Casa del Mar, Probens, Barcelona, Mónica Vargas.

22.14 de maig del 2012, "Causes de la crisi", Aniversari 15M, 15M, Barcelona, Jesús Carrión.

<http://www.20minutos.es/noticia/1427479/0/plaza-cataluna/15m-indignados/barcelona/>

23.23 i 24 maig del 2012, "Curs sobre Anticooperació Vitoria y San Sebastián", Coordinadora de ONGD de Euskadi + la Plataforma Pobreza Cero de Donostia, Vitoria y San Sebastián, Mónica Vargas.

24.24 de maig de 2012, Comunicar para el cambio desde otros disciplinas: acercarnos a la cultura Comunicación, cultura y educación para el cambio social, CONGDE Madrid, Iolanda Fresnillo

25.25 de maig del 2012, presentació del llibre *La cooperación financiera en España ¿hacia un nuevo paradigma de desarrollo?*, Plataforma 2015 y más y CONGDE, Madrid, Iolanda Fresnillo i Dani Gómez-Olivé.

Observatori del Deute en la Globalització

- 26.31 de maig del 2012, *Interferències*, Pantalla Oberta, Cineclub d'Igualada, Igualada, Jesús Carrión.
- 27.5 de juny de 2012, "Nuevas tendencias de la cooperación al desarrollo", DCD, Madrid, Universidad Complutense de Madrid, Madrid, David Llistar i Bosch
- 28.6 de juny de 2012, "De Grecia a España: Vivir en Deudocracia o hacer frente a la Deuda", XVII Jornadas de economía solidaria de REAS Aragón, REAS Aragón, Saragossa, Iolanda Fresnillo
- 29.6 de juny del 2012, "La condonació del deute extern", cicle de conferències: estem canviant el rumb?, Fundació Alfonso Comín, Barcelona, Dani Gómez-Olivé.
- 30.7 de juny del 2012, "Deute i crisi", Màster Conflictes UAB, Universitat Autònoma de Barcelona, Bellaterra, Dani Gómez-Olivé.
- 31.13 juny del 2012, presentació de l'informe "Navegando por los meandros de la especulación financiera", Casal Pere IV, ODG, Sabadell, Olivier Chantry i Mónica Vargas.
- <http://festacj.wordpress.com/2012/06/13/presentacio-dinforme-sobre-especulacio-alimentaria-amb-la-participacio-de-grain-festa-del-comerc-just-i-la-banca-etica-sabadell-13-juny-19h/>
- 32.13 de juny de 2012, "Teoria de l'anticooperació", Màster de cooperació i desenvolupament internacional, Món 3- Universitat de Barcelona, Barcelona, David Llistar i Bosch
- http://www.mon-3.org/cat/fi_master.html
- 33.21 juliol del 2012, xerrada "La responsabilitat europea, moviments de fiscalització dels impactes del model econòmic i social europeu", Universitat Internacional de la Pau, Universitat Internacional de la Pau Sant Cugat, Mónica Vargas.
- http://www.universitatdelapau.org/files/1-9622-programa/programa_curs_2012.pdf
- 34.24 de juliol del 2012, "Deute i crisi", Curs ADI-Setem, Setem, Barcelona, Dani Gómez-Olivé.
- 35.21 d'agost de 2012, "Dejar de vivir en deudocracia " III Universitat d'Estiu de Revolta Global-Esquerra Anticapitalista, Revolta Global, Banyoles, Iolanda Fresnillo
- 36.20 de setembre del 2012, "Cooperació i empreses transnacionals. Seminari: La cooperació descentralitzada a debat: l'eficàcia de l'ajuda i el post 2015", CIDOB, Barcelona, Jesús Carrión.
- http://www.google.es/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CDAQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.cidob.org%2Fes%2Fcontent%2Fdownload%2F32438%2F522987%2Ffile%2Fp_Coopr_descentralitzada_200912_cast.pdf&ei=ft8PUeDZG4rRhAejroDgCg&usq=AFQjCNHeCV7z-fbwHw0UEB4B3ao89mai4g&sig2=BxQWMpmXs03Eg50VbSduw&bvm=bv.41867550,d.ZG4&cad=rja

Observatori del Deute en la Globalització

- 37.28 de setembre de 2012 , "Presentación de la investigación: Responsabilidad exterior de Catalunya en la pérdida de biodiversidad global", Universitat del País Basc, BascEkopol-Universitat del País Basc, Bilbao, David Llistar i Bosch
- http://www.ehu.es/p200content/es/contenidos/evento/20120926_economia/es_economia/economia.html
- 38.1 d'octubre del 2012, "La trampa del deute. Causes i alternatives per superar-lo", Dilluns dels Drets Humans, Cristianisme i Justícia i Justícia i Pau, Barcelona, Dani Gómez-Olivé.
- 39.1 d'octubre del 2012, curs sobre l'especulació financera sobre els aliments i sobirania alimentària, UPC, Terrassa, Mónica Vargas.
- 40.6 d'octubre de 2012, "El futur de la cooperació", Barrejant, Ajuntament Sant Boi, Sant Boi, David Llistar i Bosch <http://www.barrejant.cat/edicio-2012/conferencies/>
- 41.11 d'octubre de 2012 , "Deuda y Derechos Humanos", XXX Encuentros Internacionales de Juventud de Cabueñes - KBUÑS 2012, Iolanda Fresnillo
- 42.16 d'octubre del 2012, *Interferències*, Cinefòrum, CONGD Euskadi, Donosti, Jesús Carrión.
- 43.23-27 d'octubre de 2012, "Coherencia de Políticas para el Desarrollo y Anticooperación española en el Ecuador", Jornadas de Cooperación Internacional i tallers per a funcionaris de cooperació del Govern Equatorià. Secretaria Técnica de Cooperación Internacional del Ecuador Quito . David Llistar i Bosch
- <http://www.flickr.com/photos/78716593@N04/8116544421/in/photostream/>
- 44.25 d'octubre del 2012, curs "Geopolítica dels recursos naturals a Amèrica Llatina", Màster La comunicació dels conflictes internacionals, la Pau i els moviments socials UAB, Bellaterra, Mónica Vargas.
- 45.7 de novembre, "Anticooperación. Una revisión a las políticas para el desarrollo." Jornada anual, Càtedra para la cooperación para el desarrollo de la Universidad de Saragossa, Saragossa , David Llistar i Bosch
- http://www.unizar.es/actualidad/ficheros/20121106/9932/cartel_conferencia.jpg
- 46.8 de novembre del 2012, "El forat del deute espanyol", cicle xerrades a la Facultat de Ciències Socials, Universitat de València, València, Dani Gómez-Olivé.
- 47.9 de novembre del 2012, "Els nous exèrcits", Vaga de Fam de Telefónica, Vaga de Fam de Telefónica, Barcelona, Jesús Carrión.
- <http://huelgadehambretelefonica.blogspot.com.es/2012/10/xerrada-transnacionals-els-nous-exercits.html>
- 48.28 de novembre del 2012, "Deute extern: qui deu a qui?", En el punt de mira, Enginyeria Sense Fronteres, Barcelona, Dani Gómez-Olivé.
- 49.14 de desembre del 2012, "Deute extern: qui deu a qui?", Curs ADI-Setem, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, Dani Gómez-Olivé.

Annex III. Articles

1. Sales, Albert i Marco, Inés, "Falsos fondos éticos ligados al negocio sucio", *Diagonal*, 10 al 23 de maig del 2012.
<http://www.diagonalperiodico.net/global/fondos-eticos-ligados-al-negocio-sucio-bayer-e-inditex.html>
2. Carrión, Jesús, "No en nuestro nombre", *RETS*, 11 de juny del 2012.
<http://collectiurets.wordpress.com/2012/06/11/no-en-nuestro-nombre/>
3. Sales, Albert i Marco, Inés, "El MEDE, la consolidación del golpe de estado financiero en la UE", *Rebelión*, 15 d'octubre 2012. <http://www.rebelion.org/noticia.php?id=157574>
4. Martí, Júlia, "Endesa proyecta una presa con graves impactos en Colombia", *Diagonal*, 23 de març de 2012
<http://www.diagonalperiodico.net/global/endesa-proyecta-presa-con-graves-impactos-colombia.html>
5. Marco, Inés i Sales, Albert, *Diagonal*, 24 de maig de 2012
6. Martí, Júlia, "Endesa-Enel: Exportando represión e pobreza no Quimbo", *Praza Pública*, 6 de maig de 2012
<http://praza.com/mundo/829/endesa-enel-exportando-represion-e-pobreza-no-quimbo/>
7. Marco, Inés i Sales, Albert, "Buenos políticos, grandes empresarios y mejores personas", *RETS*, 7 de juliol del 2012.
<http://collectiurets.wordpress.com/2012/07/07/un-ministro-de-defensa-muy-entendido-en-la-materia/>
8. Carrión, Jesús, "El Tribunal Permanente de los Pueblos y las empresas Transnacionales", *Madeixa*, desembre del 2012.
9. Gómez-Olive i Casas, Dani "A Grècia ens juguem el futur", *Diagonal, La Directa i Rebelión*, febrer del 2012. <http://www.rebelion.org/noticia.php?id=145077>
10. Gómez-Olive i Casas, Dani, "¿Quién controla el agujero de la deuda privada española?", *REC* i *CADTM*, Juny del 2012.
http://www.revistaeconomiacritica.org/sites/default/files/revistas/n13/7_REC13_Nota_D_Gomez.pdf i <http://cadtm.org/Quien-controla-el-agujero-de-la>
11. Marco, Inés i Tarafa, Gemma, "La deuda, los 'recortes' y la sanidad", *Mientras Tanto*, número 107, novembre del 2012. <http://www.mientrastanto.org/boletin-107/notas/observatorio-de-salud-7>
12. Virgili, David i Marco, Inés "De banc de les europees a banc de bancs", *La Directa*, número 299.
<http://www.setmanaridirecta.info/noticia/del-banc-les-europees-al-banc-bancs>
13. Marco, Inés, "La deuda: un golpe de estado silencioso" *Y el Sur*, publicación de la Asociación Solidaria Aragonesa, número 63.
14. Van Wunnik, Lucas y Salamero, Antonio "Salud y mercado: algunos datos", *Butlletí NotíciesODG*, octubre del 2012.

http://www.odg.cat/es/inicio/comunicacio/5_deute.php?id_pagina=5&id_butlleti=107&id_deutes=364

15. Fresnillo, Iolanda i Gómez-Olivé, Dani, "Auditoría ciudadana frente a la tiranía de la deuda", Revista *Entrepobles*, nº 57, primavera del 2012.
http://www.entrepueblos.org/photos/publicacions/publicationF_4fbd3d26ca66a-catala57.pdf
16. Marco, Inés i Sales, Albert "'Fondos éticos' ligados al negocio sucio de Bayer e Inditex", *Diagonal*, 24 de maig del 2012.

Annex IV. Aparicions als mitjans de comunicació

Entrevistes en ràdios i televisions

1. 26 de març del 2012, Dani Gómez-Olivé, Ràdio Barcelona, *L'Hora L*, Catalunya.
2. 11 de maig del 2012, Jesús Carrión, Radio France Internantional, Internacional.
<http://www.espanol.rfi.fr/economia/20120511-espana-aprueba-nueva-reforma-de-los-bancos>
3. 14 de maig del 2012, Dani Gómez-Olivé, Ràdio Barcelona, *L'Hora L*, Catalunya.
4. 15 de juny del 2012, Dani Gómez-Olivé, Cadena SER, *Punto de Fuga*, Estat espanyol.
5. 25 de juny del 2012, Dani Gómez-Olivé, Ràdio Barcelona, *L'Hora L*, Catalunya.

Altres aparicions en mitjans de comunicació

1. 2012, Jesús Carrión, Media.cat, Els silencis mediàtics de 2011, Catalunya, citat a l'article sobre sistema financer i armes "les guerres dels bancs catalans".
<http://www.media.cat/anuari/les-guerres-dels-bancs-catalans/>
2. 16 d'abril del 2012, Jesús Carrión, IPS, Internacional, citat a l'article sobre expropiació d'YPF pel Govern argentí "El negocio debe seguir".
<http://ipsnoticias.net/print.asp?idnews=100600>
3. 3 de maig del 2012, Jesús Carrión, Media.cat, Els silencis mediàtics de 2011, Catalunya, citat a l'article sobre SICAV "Sis borbons i centenars de mariachis".
<http://www.media.cat/2012/05/03/la-sicav-dels-borbons-va-ser-el-tema-mes-silenciat-pels-mitjans-el-2011/>
4. 1 juny del 2012, Mónica Vargas, Revista *Quetzal*, dels Comitès Oscar Romero de Catalunya, N. 59, Catalunya, transcripció de conferència.